

**Қазақстан Республикасы
Ұлттық ғылым академиясының
корреспондент-мүшесі
Ә. М. ОМБАЕВ 75 жаста**

Омбаев Абдирахман Молданазарұлы, ауыл шаруашылығы ғылымдарының докторы, профессор, «Қазақстанның еңбек сінірген қызметкері», Қазақстан Республикасының ғылым, техника және білім саласындағы мемлекеттік сыйлығының иегері, Қазақстан Республикасы Ұлттық ғылым академиясының корреспондент-мүшесі, Ресей ғылым академиясының шетелдік мүшесі, Монголия ауыл шаруашылық ғылымдары академиясының академигі, Қазақстан Республикасының еңбек сінірген өнертапқышы, Монголияның ауыл шаруашылығының құрметті қызметкері.

Омбаев Абдирахман Молданазарұлы 1949 жылы 1 қантарда Түркістан облысы Отырар ауданының Қара-Коныр (қазіргі Шемші Қалдаяқов) ауылында дүниеге келген.

1971 жылы Алматы қаласының Ветеринария институтының Қызыл Ту орденін бітіргеннен кейін, Абдирахман Молданазарұлы Омбаев өзінің мансабын қаракөл қойының Қазақ ғылыми-зерттеу институтының селекция және генетика кафедрасының аға лаборанты болып бастады (Шымкент қ.). 1973 жылдан 1976 жылға дейін Бұқілодақтық мал шаруашылығы ғылыми-зерттеу институтының аспиранты (Мәскеу қ.). 1976 жылдан 1991 жылға дейін кіші ғылыми қызметкер, аға ғылыми қызметкер, қаракөл, қой еті және сүт өнеркәсіптік өндірісінің зертханасының менгерушісі, қаракөл ҚазҰҒЗИ-дың ғылым жөніндегі директордың орынбасары лауазымын атқарды.

1992 жылдан 1994 жылға дейін - Оңтүстік Қазақстан облысының Созақ аудандық экім-шлілігінің экімі болып тағайындалды. 1994-1997 жылдар аралығында Қазақтың Қаралы ғылыми-зерттеу институтының директоры, «Оңтүстік-Батыс ауылшаруашылық ғылыми-өндірістік орталығы» РМК бас директоры, ЖШС «Оңтүстік-Батыс ауыл шаруашылығы ғылыми-зерттеу институты» бас директоры, ЖШС «Оңтүстік-Батыс мал шаруашылығы және өсімдік шаруашылығы ФЗИ» бас директоры, «Қазақ мал шаруашылығы және жемшөп өндірісі ғылыми-зерттеу институты» ЖШС-нің бас директоры қызметтерін атқарды.

Омбаев Абдирахман Молданазарұлы - 422 ғылыми еңбектің авторы. 2 монография, отандық және шетелдік жетекші ғылыми журналдарда жарық көрген 14 кітабы әлемдік ғылыми қауымдастықтың меншігіне айналды. Бұл жұмыстарда қой шаруашылығы, түье шаруашылығы, сүт және

ет шаруашылығы, жылқы шаруашылығы бойынша инновациялық және технологиялық әдістемелер көрсетілді. Өнертабысқа және патенттерге қатысты 59 авторлық күзілкітің иегері болды.

1995 жылы Қарақалпақ сұрдың шемшырақ түсті Қарақөл қойларының Алимтау зауытының түрінің, Бұхардың күміс түсті Байырқұм сұрының (1996), қола түсті Тартұғай сұрхандария сұрының (1996), Созактың жакет типті қара түстің (1997), ак қарақөл алу әдісінің (1988), қойды азықтандыру әдісінің (1992), ұргашы қойларды азықтандырудың (1992), ет бағытындағы жоғары өнімді түйелдерді тандау әдісі (2005), қозылардың шаш фолликулдарын есептеу әдісі (2009), Отырардағы қарақөл қойларының ақ түсті ішкітүқымды типтің (2007), Тастың ішкітүқымды қара түсті қарақөл қойларының (2011), көк түсті түрлерінің, Құмкент заводттық типті қарақөл қойларының сұр түсінің (2011), Ордабасы құйрық-етті-майлы қой тұқымының (2013), Ордабасы тұқымының Бадам ішкітүқым типтің (2017) авторы атанды.

А.М. Омбаев Қазақстан Республикасы тәуелсіздік алғаннан бері 25 жылдан астам уақыттан бері азық-тұлік қауіпсіздігін дамытуға айтарлықтай үлес қосқан көрнекті ғалым және қоғам қайраткерлерінің бірі. Абдирахман Омбаевтің «Аграрная наука» журналының редакциялық алқасында (Мәскеу қ.), «Зоотехния» журналына (Мәскеу қ.), «Қазақстан Республикасы Ұлттық ғылым академиясының баяндамалары» (Алматы қ.), «Қазақстан Республикасы Ұлттық ғылым Академиясының хабарлары: аграрлық ғылымдар саласы» (Алматы қ.) еңбек атқарды.

Еңбек қызметі үшін А.М. Омбаевқа Созақ ауданының (1997) және Отырар (2007) аудандарының құрметті азаматы, «Қазақстан Республикасының тәуелсідігінің 10 жылдығы» мерейтой медалі (2001), «Қазақстан Конституциясына 10 жыл» мерейтой медалі (2005), «Тыңға 50 жыл» мерейтой медалі (2005), «Қазақстан Республикасының тәуелсідігінің 20 жылдығы» мерейтой медалі (2011) және Қазақстан Республикасы Ауыл шаруашылығы министрлігінің Құрмет грамоталары және «Құрмет» орденінің Кавалері (2008) лауазымдары үшін марапатталды.

Омбаев А.М. Қазақстан Республикасында және Орталық Азияда мал шаруашылығы үшін ғылыми кадрлар даярлауда баға жетпес үлес қосты. Оның ғылыми басшылығымен Қазақстан, Ресей Федерациясы және Орталық Азияның жетекші ғылыми орталықтарынан 9 докторлық және 28 кандидаттық диссертация қоргалды.

Құрметті Абдирахман Молданазарұлы! Сізді 70 жас мерейтойыңызбен шын жүректен құттықтайдымыз. Сізге зор деңсаулық және бақыт тілейміз, отбасыңызға және туыстарыңызға жақсылық, өркендеу мен шығармашылық ұзақ өмір, шаттық, амандық және ғылымның даңқы үшін көпжылдық шығармашылық табыс тілейміз.

KРҰFA Президиумі